

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 60—, polletno Din 30—, mesečno Din 5—. Ob plačevanju za nazaj stane list letno Din 70—, polletno Din 35— in mesečno Din 6—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica štev. 23, telefon štev. 2552. Poštni predel 169. Čekovni račun štev. 15.420.

Leto II.

Ljubljana, dne 7. junija 1930.

Štev. 23.

Za gospodarsko solidarnost.

Ob priliki otvoritve ljubljanskega jubilejnega velesejma je v svojem govoru naš trgovinski minister dr. Juraj Demetrovič še posebno poudaril potrebo solidarnega delovanja vseh gospodarskih krogov v državi, da se s tem izboljša ne samo stanje trgovine, obrti in industrije, temveč tudi stanje kmetijstva in delavstva.

Predvsem je že ob otvoritvi velesejma pripomnil, da potrebujemo močnejše industrije, ki bi predelovala vsaj naše domače surovine, ker jih doslej izvajamo za 3 in pol milijarde dinarjev, medtem, ko uvažamo za 5 in pol milijard dinarjev izdelkov ter dajemo s tem inozemski industriji letno nad 2 milijardi zaslužka. Ta denar bi ostal lahko doma in bi se razdelil med vse gospodarske in socijalne sloje, ki bi pri tem dobili zaposlitev, vsled česar bi bila dvignjena njih kupna moč na korist trgovine, obrti in poljedelstva.

O žalovanja vredno je dejstvo, da se še sedaj izseli iz naše države letno 50.000 ljudi, ki ne najdejo doma zaposlitve in morajo za kruhom v inozemstvo. Vse te moči bi se lahko zaposlile s predelovanjem sirovin doma.

V gospodarskih krogih države vladajo tri različne mentalitete: kmetijska, trgovska in industrijska, ki si vedno nasprotujejo, dasiravno bi edino složno, pravo razumevanje gospodarskega položaja in potreb dovedlo do skupnih uspehov.

Kmetijska duševnost ne pomisli na to, da daje naša industrija možnost življenja in zaslužka desetisočem. Nočejo

računati s tem, da se je ves svet vrgel na zaščito lastnega poljedelstva, ga pospešuje z vsemi sredstvi ter uvaja visoke agrarno-zaščitne carine, vsled česar so morale cene kmetijskim pridelkom pasti, ker vsled prevelikega izvoza delovnih moči nismo dovolj konsumentov doma. Zagovorniki te duševnosti morajo uvideti, da je poljedelstvo zainteresirano na prosvitu domače industrije, obrti in trgovine.

Industrijska duševnost, ki stremi samo po povišanju industrijskih zaščitnih carin, največkrat neutemeljeno in samo radi povečanja rentabilnosti, se mora tudi poglobiti v položaj splošne gospodarske krize ter se zadovoljiti z manjšimi dobički, ker brez zdravega gospodarstva in trgovine tudi industrija ne more uspevati. Industrijske zaščitne carine naj se uvedejo samo tedaj, ko to zahteva potreba po učvrstitvi solidne industrije, da ji omogoči borbo z inozemstvom v solidni proizvodnji.

Trgovska duševnost stremi mnogokrat po velikem uvažanju cenejših produktov in v zvezi s tem po znižanju uvoznih carin. Ravno trgovina je najbolj zainteresirana na dvigu domačega konsuma, ki bo dosežen šele tedaj, ko bo glavnim konsumentom, ki so predvsem kmetje, delavec in uradniki omogočeno, nabavljati si življenski in druge potrebščine v izdatni meri. Tudi to je zadeva solidarnega medsebojnega podpiranja vseh gospodarskih slojev.

Skladnost in solidarnost vseh gospodarskih slojev v državi je potrebna za dosego enega samega skupnega cilja,

stremečega po izpopolnitvi in izboljšanju našega gospodarstva. Podpiranje trgovine, obrti in industrije je obenem korist poljedelstva in delavstva ter obratno pospeševanje kmetijstva pomeni podporo trgovini, obrti in industriji, ker vse te gospodarske panože tvorijo harmonično enoto.

Naš trgovec se gotovo z vso dušo strinja z izvajanjem gospoda ministra, ki so edini pravec za prehod v boljši položaj.

Pripomniti moramo k temu samo še dejstvo, da je znatno znižanje debetne obrestne mere predpogoj za razvitje industrije in za pozitivitev trgovine, ker investirani, izposojeni kapitali požro mnogo več, kot vse zaščitne carine ter onesposobijo naše glavne gospodarske panože za konkurenco z inozemstvom, ki ima na razpolago cenejši kapital in je samo za to rentabilnejša, dasiravno dela z dražjimi delovnimi silami.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Račun blagajne tvori pri prenašanju teh podatkov izjemo, in ne prenesemo med letom nikdar niti začetnega blagajniškega stanja (v našem slučaju je to že izvedeno na podlagi knjižbe iz otvoritvene bilance), niti ne zaključnega mesečnega blagajniškega stanja, katerega vpišemo šele ob sklepu poslovnega leta v svrhu izenačenja. Pač pa prenesemo na ta račun skupne (zaključne) vsote seznama, in sicer skupno vsoto prejemkov (debit v P. N.) po odbitku začetnega blagajniškega stanja v debetni stolpec glavne knjige, izdatke (kredit P. N.) pa po odbitku zaključnega blagajniškega stanja v kreditni stolpec. Ker to ponavljamo mesec za mesecem, morata biti ob priračunanju zadnjega zaključnega blagajniškega stanja obe vsoti izenačeni. Ako seštejemo debetni stolpec in mu prištejemo še skupno vsoto kreditnega, nam sešte vtoti pokazuje ta skupni **denarni promet**, vsled česar zasluži ta račun tudi naziv: »**račun prometa**« in tvori istočasno kontrolu nad glavno knjigo, ker morajo vse vpisane vsote — po odbitku bilančnih postavk — sešte v svojih debetnih vsotah biti enake izdatkom (kreditnemu stolpcu) in morajo obratno vse kreditne vsote posameznih glavnih računov soglašati po odbitku bilančnih postavk vsoti prejemkov računa prometa, odbivši tudi tu začetno blagajniško stanje.

Ob ločenem vodstvu blagajniške knjige za blagajniške posle in zopet ob popolnoma ločenem vodstvu prima-note kot knjige za izključno izvenblagajniške posle (gl. str. 148), moramo seveda po

sistemuh mesečnih seznamov za P. N. tudi v blagajn. knjigi koncem vsakega meseča napraviti enak seznam ter prometne podatke po istem načinu prenesti na račun prometa v glavni knjigi, ker teh podatkov ob ločenem knjigovodstvu nismo v P. N. — Že ta slučaj dokazuje, koliko je več vredno in bolj praktično poenostavljen vodstvo združene prima-note za blagajniške in izvenblagajniške slučaje, zlasti pri manjših in srednjeevelikih, pa tudi skoraj pri vseh večjih podjetjih. Edino velikim denarnim zavodom, največjim industrijskim podjetjem in veletrgovinam, pri katerih je promet tako velik, da vseh propisov ne more voditi ena sama oseba, je ločeno vodstvo blagajniških in izvenblagajniških poslov potrebno. Mnogokrat se morajo tudi še eni in drugi zopet razdeliti na več odelkov. Taka podjetja seveda razpolagajo z izvežbanimi močmi ter ločeno glavno knjigovodstvo, v katerem se vse niti združujejo ter zlivajo v eno samo glavno knjigo.

Na podlagi mesečnega seznama za januar 1930 (str. 226) knjižimo tedaj v debetni stolpec računa blagajne v glavni knjigi znesek 926,500 Din, po odbitku začetnega blagajniškega stanja 2500—Din, tedaj **Din 924.000—**. V kreditni stolpec pa vpišemo vsoto izdatkov Din 926,500—, po odbitku zaključnega blagajniškega stanja Din 44,500, tedaj **Din 882.000—**.

Dočim smo pri računu blagajne prenašali podatke iz debetnega stolpca P. N. v debetni stolpec glavne knjige in kreditnega istotako v kreditni, delamo

pri vseh drugih računih obratno ter prenašamo iz mesečnega seznama P. N. debetne vsote v kreditni in kreditne vsote iz P. N. v debetni stolpec glavne knjige.

Tako imamo n. pr. pri **računu upnikov** na podlagi otvoritvene bilance (str. 147) vknjiženo pod kreditnim stolpcem stanje v znesku Din 220.000 katero vpišemo v glavno knjigo kot saldo v kreditni stolpec. — Iz mesečnega seznama za mesec januar leta 1930 (stran 226 vpišemo za označbo »januar« v **debitni stolpec** računa v glavni knjigi) vsoto iz kreditnega stolpca seznama v P. N. Din 350.000. Vsoto iz debetnega stolpca P. N. v znesku Din 320.000 pa vpišemo v **kreditni stolpec** računa v glavni knjigi. Ako kadarkoli med poslovnim letom se stejemo debetni in kreditni stolpec računa upnikov, nam razlika, za katero je debitni stolpec manjši od kreditnega, predvičuje stanje terjatev naših upnikov, obratno pa nam razlika, za katero je stoipek kredit manjši od debetnega, po kazuje naše dobroimetje na tem računu.

V **računu dolžnikov** smo na podlagi otvoritvene bilance (str. 147) knjižili pod debitni stolpec stanje **Din 350.000**. Seznam za januar (str. 226) izkazuje med izdatki za Din 25.000— novih obremenitev, katere prenesemo istotako v debitni stolpec računa v glavni knjigi; med prejemki pa najdemo plačila in dobropise za račun dolžnikov v znesku 102.000 Din, ki jih knjižimo v kreditni stolpec računa dolžnikov.

Račun blaga lahko vodimo združeno v enem samem računu, posebno ako imamo samo enovrstno trgovino. Mnogo priporočljive je pa je, da razdelimo račun blaga v posamezne glavne oddelke, ker imamo na ta način lepši pregled nad prometom in uspehom pri posameznih blagovnih vrstah.

Tako je n. pr. priporočljivo pri trgovinah z mešanim blagom razdeliti glavni račun blaga v sledeče oddelke:

1. špecerija, 2. železnina, 3. manufaktura, 4. galerterija, 5. steklenina in posodje in po potrebi še na druge oddelke. Da si omogočimo hitro sestavo mesečnega seznama po posameznih glavnih oddelkih, moramo že pri knjižbah v P. N. za račun blaga k glavnemu

znaku (»B«) pristaviti še eno črko, ki naj označa oddelek. Tako bomo n. pr. za račun blaga-oddelek špecerija uporabljali značko »Bš«, za železnino značko »Bž«, za manufakturo značko »Bm« i. t. d.

Ta način vodstva blagovnega računa po oddelkih je potreben zlasti v slučaju, ko ne vodimo blagovne knjige. Če pa imamo blagovno knjigo po opisanem načinu, ki je razdeljena ne samo po oddelkih, marveč še po skupinah in šele za tem po posameznih glavnih vrstah blaga, je vodstvo blagovnega računa ločeno po oddelkih nepotrebljivo, oziroma lahko število oddelkov vsaj skrčimo na najneobhodnejšo potrebo, da si na ta način poenostavimo preglednost. Pravilno pa — ob vodstvu blagovne knjige vodimo tudi račun blaga v enem samem računu glavne knjige.

V našem slučaju knjižimo v račun blaga iz otvoritvene bilance začelo gl. inventure v vrednosti Din 330.000— v debitni stolpec. Iz mesečnega seznama za januar obremenimo blagovni račun v debitnem stolpcu še za nakupljeno blago v januarju v znesku Din 320.000— ter ga odobrimo v kreditnem stolpcu za prejemke za prodano blago v januarju v znesku Din 422.000—.

Račun denarnih zavodov izkazuje v otvoritveni bilanci med aktivi dinarjev 120.000— ter za to vsoto obremenimo v debitnem stolpcu račun denarnih zavodov, nasprotno pa prenesemo iz iste otvoritvene bilance v kreditni stolpec naš dolg pri denarnih zavodih v znesku Din 430.000—. Iz mesečnega seznama P. N. za januar vpišemo v kreditni stolpec računa den. zav. prejemke v znesku Din 80.000—, v debitnega pa izdatke Din 104.850—.

V račun **blagovnih stroškov** knjižimo pod debit aktivno postavko iz otvoritvene bilance Din 800—, pod kredit pa pasivno postavko v znesku Din 1200—. Iz mesečnega seznama za januar imamo obremeniti račun blagovnih stroškov v debitnem stolpcu še za izplačani znesek Din 2000—.

Račun rezije izkazuje v otvoritveni bilanci med aktivi Din 1000— pred-

plačanih stroškov ter to vsoto vpišemo pod debet računa in ga v kreditnem stolpcu priznamo za pasivno postavko (neplačani stroški) v znesku dinarjev 2000—. Iz mesečnega seznama imamo račun režije obremeniti še za izplačano vsoto Din 14·200—, ki jo knjižimo v debetni stolpec glavnega računa.

Račun vrednostnih papirjev izkazuje v otvoritveni bilanci pod aktiva dinarjev 22.000—, katero vsoto vpišemo v debetni stolpec otvorjenega računa. V mesecu januarju ni bilo pri tem računu niškakih sprememb. Pri tem računu je potrebno pripomniti, da moramo v slučaju, ako imamo mnogo prometa z vrednostnimi papirji, otvoriti še poseben račun za kurzno izgubo in dobiček, v katerega (potom knjižbe v P.

N.) vpisujemo vsaj mesečno med prejemki eventualni dobiček na kurznem prirastku ter med izdatki obremenimo za protivrednost račun vrednostnih papirjev. Nasprotno pa zabeležimo pod ta račun v P. N. mesečno izgubo na kurzni vrednosti in za protivrednost med prejemki priznamo račun vrednostnih papirjev. Podjetja, ki se veliko pečajo z vrednostnimi papirji, vodijo tudi posebno knjigo — po vzorcu blagovne knjige — za vrednostne papirje ter obračunavajo kurzno izgubo in dobiček dnevno in vsote prenašajo na posamezne račune knjige vrednostnih papirjev dnevno, v račun vrednostnih papirjev in račun kurznih izgub in dobičkov pa mesečno na podlagi seznamov.

(Nadaljevanje sledi.)

Trgovinska bilanca za april.

Pravkar objavljeni podatki za uvoz v mesecu aprilu izkazujejo 137.150 ton v vrednosti **624·5 milijona dinarjev**.

Glavni predmeti uvoza z vrednostjo v milijonih dinarjev so bili: bombaž 10·9, bombažev predivo 41·5, bombaževe tkanine 59·7, volna 7, volneno predivo 9·3, volnene tkanine 28·6, svileno predivo 5·3, svilene tkanine 14, železo plpredelano 19·9, železni izdelki 33·3, **železniški material** 15·1, kava 8, riž 6·1, premog 28·6, **stroji in aparati** 42·6, elektrotehnični predmeti 15·5, **prevozna sredstva** 26·9.

Razmeroma visok uvoz bombaževih, volnenih in svilnih tkanin v skupni vrednosti 102·3 milijona dinarjev dokazuje, da je pri nas polje za tekstilno industrijo še vedno neobdelano. Tekstilne surovine in polizdelki znašajo kmaj 84 milijonov dinarjev. Uvoz tekstilij je najbolj občutljiva postavka naše zunanje trgovine in znaša skoraj tretjino skupne vrednosti uvoza.

Lep del našega uvoza je tudi namenjen izboljšanju prometa in industrije, ker znaša vrednost železniškega materiala, strojev in prometnih sredstev 82·5 milijona dinarjev, kar dokazuje, da se tudi industrijsko izpopolnjujemo.

Ker znaša že objavljena vrednost našega izvoza v aprilu 615·8 milijona dinarjev, je bilanca za april zaključena pasivno z zneskom 8·7 milijona dinarjev.

Skupna bilanca za prve štiri mesece letos pa izkazuje 2311·8 milijonov dinarjev izvoza in 2364 milijonov dinarjev uvoza, vsled česar znaša pasivnost za prve štiri mesece letos 53·2 milijona dinarjev. Vkljub tej pasivnosti pa je letošnja bilanca zato dobro veliko ugodnejša od lanske, ko je znašala pasivnost 437·7 milijona dinarjev in od predlanse, ki je bila zaključena z 763·3 milijona dinarjev pasive.

**V Vašem —
interesu je,
če drzite
MAGGI-jeve
izdelke!**

Lahka prodaja Dober zaslužek

Položaj naše lesne trgovine in industrije.

Iz poročil, podanih na zadnjem občnem zboru Saveza inadustrijcev in trgovcev z gozdними приделki v Zagrebu dne 31. maja posnemamo, da je bila konjunktura za lesno trgovino do srede pretečenega leta na višku, kar dokazujejo tudi podatki o izvozu. Zlasti je trda zima ugodno vplivala na drva ter omogočila prodajo vseh starih zalog po zelo ugodnih cenah.

Že v drugi polovici pretečenega leta pa je v lesu pričela nastopati vedno občutnejša kriza, ki se tudi letos nadljuje.

Prvotno je zavrllo lesno kupčijo računanje na ugodno prodajno konjunkturo, ki je lesne trgovce in industrije napotila, da so kupovali rastoč les po nepričakovano visokih cenah. Nastop Rusije in nenadna pojava njenega lesa po nizkih cenah je napravila prevrat ter potisnila našo lesno trgovino v dobo pričakovanja vsled nejasnosti položaja, kar traja deloma še danes.

Lesna kriza je seveda samo del splošne gospodarske krize. Poleg tega pa je lesna trgovina in industrija pri nas preveč obtežena z različnimi bremenimi, ki

se morajo znižati tako v davčnih, kot v prevozno-tarifnih ozirih.

Trenutno stoji še vedno lesna trgovina v pričakovanju; vendar ni povoda, da bi izgubljali zaupanje v lesno trgovino, ker mora to stanje v kratkem nehati.

Kako velikega pomena za državno gospodarstvo je ravno lesna trgovina, priča dejstvo, da je skoraj ena tretjina države pokrita z gozdovi, ki zavzemajo ploskev 7,586.026 hektarov in zaposlujejo v lesni industriji okoli 70.000 stalnih moči, poleg tega pa okoli 50.000 kmečkih najemnikov.

Les se obdelava v 347 industrijskih podjetjih in na 2543 manjših žagah, ki so v stanu letno predelati 14 do 15 milijonov kubičnih metrov lesa. V lesno industrijo naloženi kapital se ceni na tri in pol do štiri milijarde dinarjev.

Važno vlogo igra les tudi v zunanjji trgovini in zavzema eno četrtino vrednosti celokupnega izvoza.

Splošni položaj je sicer trenutno še neugoden in nejasen, kar pa ni vzrok za izgubo zaupanja v lesno trgovino.

Tržišče za našo živino v Italiji.

Po poročilu našega generalnega konzula v Genovi so tam razmere za prodajo naše živine prav ugodne, ker naše blago kvalitativno konkurira drugemu (zlasti francoskemu) in je poleg tega tudi cenejše. Poleg domačega (italijanskega) blaga nam konkurirata tudi Rumunija in Poljska, ki imata v splošnem nekoliko boljšo kvaliteto, zlasti, ker je Toskana doslej uvažala iz naše države po večini le hrvatsko, slavonsko in srbsko živino. Splošna kvaliteta slovenskega blaga pa nadkriljuje tudi rumunsko in poljsko blago, vsled česar je ravno za Slovenijo tržišče ugodnejše.

Tudi kože naše živine se vsled svoje gostote in brezhibnosti cenijo višje ter piščajo približno po 2 liri dražje kot druge. Zlasti so manj vredne kože francoske živine, ki so tanjše in poleg tega vse preluknjane od ostrih šilc, s kate-

rimi zbadajo pastirji živino na paši.

Nekatere francoske vrste, zlasti »Burbonez« in »Limuzin« imajo okusnejše meso ter se tudi od 400 kg žive teže dobiva po 240 kg mesa, dočim dajo naše (Slavonija, Hrvatska, Srbija) vrste le po 215 kg.

Cena našemu mesu na genovskem trgu na debelo je za prvorstno blago po 8 do 9 lir (za omenjeni francoski vrsti pa po 8,50 do 14 lir), na drobno se prodaja meso naše živine po 8,50 do 14 lir.

Transportni stroški za vagon živine (18 glav) od Postojne do Genove znašajo s canino in drugimi malimi stroški vred 2650— Lit, tedaj po 330 lir na glavo.

Najvažnejši tvrdki za meso v Genovi sta »Peshiera« in »Ditta Argentiero & Comp.«, ki tedensko uvažata iz naše države po 40 do 50 ton našega mesa. Zna-

ne so tudi genovske tvrdke »Decimo Pacini«, »Fratelli Ramassotti«, »Lucca«, »Linari Francesco« in druge.

Konzul pripominja, da bi bila trgovina z našo državo še boljša, pa se mnogi italijanski trgovci ne upajo k nam, ker nas fašistični tisk opisuje tako, da je večino, ki ne pozna naših razmer, res strah k nam.

Dnevno imamo priliko opazovati učinek italijanskega časopisnega hujskanja pri onih italijanskih državljanih, ki so prvič prestopili našo mejo, pa so mesto pričakovanih neprilik imeli priliko čuditi se naši visoko stojecí kulturni, še bolj pa naši srčni inteligenci, katero se po Italiji le redko in prav izjemoma najde.

Gospodarske beležke.

Statistika konkurzov v maju.

Statistika Jugoslovanskega društva za zaščito upnikov izkazuje v maju **65 novih konkurzov** in poleg tega uvedbo **22 poravnav** po novem poravnalnem zakonu. Statistika za april izkazuje 76 konkurzov ter se je v maju položaj nekoliko izboljšal, ako ne všejeemo tudi poravnalnih postopanj. Lani je bilo v maju zaključenih 98 konkurzov ter imamo letos v maju 83 konkurzov ali 50% manj kot lani.

Po posameznih področjih odpadejo konkurzi na sledeče pokrajine (v oklepaju podatki za april): Srbija in Črna gora 46 (70), Slovenija-Dalmacija 8 (5), Hrvatska-Slavonija 5 (12), Vojvodina 5 (9), Bosna-Hercegovina 1 (2). Tudi po posameznih pokrajinah so konkurzi z izjemo Slovenije in Dalmacije povsod nazadovali, posebno v Srbiji, kjer so lansko leto izkazovali rekordno število.

Primerjava letošnjih konkurzov v prvih petih mesecih nam v primeri z lanskimi kaže sledečo sliko:

	1930	1929
Srbija in Črna gora	238	417
Slovenija in Dalmacija	51	23
Hrvatska in Slavonija	37	35
Vojvodina	33	26
Bosna in Hercegovina	9	4
Skupaj	368	505

Število konkurzov je v splošnem nazadovalo. Primerjava posameznih pokrajin pa kaže porast konkurzov povsod, nazadovanje gre samo na račun Srbije in Črne gore.

*So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico ,PROJA'!*

Trgovinski muzej v Beogradu,

o katerem smo že večkrat pisali, je pred udejstvijo. Trgovci in drugi gospodarski krogi, ki se zanimajo za to važno gospodarsko ustanovo, imajo pri trgovskih zbornicah na razpolago »Pravilnik« in »Izložbeni red«. Kdor želi razstaviti kako izvozno blago, naj izpolni pristopnico, ki jo dobi pri trgovski zbornici. Vzoreci naj se pošljejo na »Interkontinentale«, jugosl. transportno a. d. v Beogradu z naznako: za trgovinski muzej Zavoda za pospeševanje zunanjega trgovine.

Naše trgovski odnosa z Grčijo.

Te dni se mude pri nas na obisku številni, odlični predstavniki grških gospodarskih krogov z namenom, da učvrstijo in poživijo gospodarske vezi med obema narodoma.

Ob tej priliki naj pripomnimo, da spada Grčija k onim redkim državam, s katerimi je naša zunanjega trgovina aktivna že od leta 1923. Tako je na primer lansko leto znašal naš izvoz na Grško 584, uvoz iz Grčije pa 73 milijonov dinarjev, vsled česar je bila naša trgovinska bilanca z Grčijo zaključena z 511 milijoni dinarjev aktive. Tudi podatki letošnje trgovine pokazujo visoko aktivnost, vendar promet ne dosega lanskega.

Nova konferenca o obrtnem zakonu.

Vsled pripomlanih resolucij in predlogov za izpremembe v načrtu obrtnega zakona se bo ta mesec vršila v Beogradu pri ministrstvu za trgovino, obrt in industrijo ponovna konferenca o obrtnem zakonu ob udeležbi zastopnikov jugoslovenskih gospodarskih zbornic.

Haaški sporazum podpisan.

Kralj je podpisal zakon o sprejemu obvez, izvirajočih iz haaškega sporazuma o reparacijah.

Pokojninski zavod.

za namešcence v Ljubljani je imel 31. maja svoj deveti redni občni zbor.

Iz letnega poročila razvidimo, da se je število zavarovancev zopet pomnožilo ter izkazuje 9.897 oseb. V financijskem oziru je bilo pretečeno leto zelo ugodno, ker je zavod imel lep dobiček pri Blairovem posojilu in se je pomnožilo njegovo premoženje v enem letu za 19·4 milijona dinarjev na 147·4 milijona dinarjev. Na rentah je izplačal lansko leto zavod zavarovancem dinarjev 4,720.000.

Zavod se uspešno udejstvuje tudi v gradbenem gibanju in je izdatno prispomogel k omiljenju stanovanjske krize. Koncem leta 1929 je znašala vrednost zgradb 25,700.000 Din. Za tekoče leto pa je v načrtu še gradba dveh velikih palač v Ljubljani, ene v Celju in po ene v Splitu in Dubrovniku.

Izseljeniško gibanje v aprilu.

Izseljeniški komisariat v Zagrebu poroča, da se je v aprilu izselilo iz naše države skupno 4755 oseb in sicer v prekomorske države 1238, v evropske pa 3517 (od tega 1854 v Nemčijo in 1525 v Francijo). Največ izseljencev v prekomorske države je odšlo v Kanado (539) in v Argentino (320) ter v Združene države (246).

Iz inozemstva se je povrnilo 483 oseb.

Skupno se je v prvih štirih mesecih letos izselilo 5890 oseb v prekomorske in 9032 oseb v evropske države. Od izseljencev v evropske države odpade največ na Francijo (4588), na Nemčijo (3517) in na Belgijo (1116).

Čistilnica za riž na Sušaku.

Te dni so končana dela za preureditev bivše usnjarske tovarne Bakarcich in Simonich na Sušaku v čistilnico za riž, k bo razpolagala s 150 konjskimi silami pogonske moči. Pretečeni teden so bili izvršeni prvi poskusi obratovanja, ki so se izborno obnesli. Ravnatelj čistilnice je Slovenec g. Fr. Vildmann.

Perutninarska razstava v Beogradu.

Osrednje poljedelsko in živinorejsko društvo v Beogradu priredi v dneh 22. do 30. junija vsedržavno perutninarsko razstavo, katere se zamorejo udeležiti poleg zadrug in drugih organizacij tudi pojedini perutninari.

Izvoz živine iz Subotice,

ki je bil radi bolezni prepovedan, je vsled prenehanja epidemije zopet dovoljen.

Obrtne in industrijske podpore.

Zavod za pospeševanje obrti in industrije javlja, da se bodo denarne podpore, s katerimi razpolaga ta zavod, poklonile le v takih slučajih, ko gre za nove, doslej še nepoznane načine proizvajanja v obrti in domači obrti ter industriji, od katerih bo imela koristi država in cel narod.

Društvo sadnih trgovcev

Dravske banovine v Mariboru ima dne 12. t. m. ob 10. uri svoj ustanovni občni zbor v dvorani gostilne pri »Zlatem konjičku«, Vetrinjska ulica št. 4 po sledečem dnevnom redu: 1 Poročilo predsednika pripravljalnega odbora. 2. Predložitev in ureditev pravil. 3. Vpisovanje članov. 4. Volitev uprave. 5. Slučajnosti. — Vabljeni vsi sadni trgovci Dravske banovine.

Naša trgovinska pogodba z Nizozemsko.

Dne 28. maja je bila v Beogradu podpisana pogodba o trgovini in plovbi med našo državo in Nizozemsko, ki je posebno važna radi tega, ker ima Nizozemska le malo zaščitnih carin in je urejena po sistemu svobodne trgovine, kar bo dvignilo naš izvoz ter poživilo paroplovbo med obema državama, zlasti ker je pogodba veljavna tui za nizozemske kolonije.

Riževa polja v Južni Srbiji

se vedno večajo ter je zadruga v Kočanah pri Skoplju naročila za svojo čistilnico zopet večjo množino strojev, ker se spričo povečanih polj in mnogoobetajoče letine računa, da stare naprave že letos ne bodo več zadostovali.

Rekordna letina opija.

Poročila iz Južne Srbije pričajo o izbornem stanju opijskih nasadov ter se v zvezi s tem pričakuje 200.000 kg predelki najodličnejše kakovosti.

Tujski promet na Gornjem Jadranu.

Podatki za tujski promet na gornjem Jadranu v prvih štirih mesecih letos izkazujejo 5669 posetnikov in sicer: 3 tisoč 275 Jugoslovenov, 464 Avstrijev, 706 Nemcev, 169 Čehoslovakov, 146 Madžarov, 54 Poljakov, 41 Angležev, 12 Svicarjev, 8 Rumunov in 234 raznih narodnosti.

Lanski obisk tujcev na Gornjem Jadranu je v istem času izkazoval 3757 posetnikov in je letošnji za 1912 oseb, ali za nad 50 odstotkov boljši.

Brezalkoholne pijače,

ki služijo za osvežilo posebno v poletnih mesecih, niso vedno neškodljive, zlasti, ker je zadnja preiskava v Beogradu pokazala, da je komaj desetina brezalkoholnih pijač sestavljena iz pravih sadnih sokov, dočim je devet desetin napravljenih iz škodljivih tvorniških ekstraktov. Pripravljanje brezalkoholnih pijač na podlagi pravih sadnih sokov bi bilo želeti ne samo iz stališča narodnega zdravja, marveč tudi radi podpiranja domače sadjere.

Vinarski kongres v Mariboru.

Dne 29. maja so zborovali v Mariboru slovenski vinogradniki pod vodstvom g. Lovra Petovanja kot predsednika Vinarskega društva za Dravsko banovino.

Na zborovanju je bila sprejeta obširna resolucija za znižanje troškarine, povišanje izvozne predije na 75 Din prihl ter uvedbo premije po 50 par za kg grozdja. Določi naj se čim preje trtna vrsta za Dravsko banovino, ter naj se davek na »šmarnico« še poveča. Vinogradništvo zahteva tudi upravičeno, da se naj za izdelavo brezalkoholnih pijač uporablajo samo naravní sadni sokovi.

V vinarskem društvu je včlanjenih 12 podružnic. Računski zaključek izkazuje za preteklo leto Din 16.934 primanjkljaja ter je tudi proračun za letos sestavljen s primanjkljajem 19.040 Din.

Za večjo kompetenco gospodarskih zbornic.

Na konferenci gospodarskih zbornic v Dubrovniku sprejeta resolucija izraža težnjo po čimprejšnji izvedbi enotnega zakona za gospodarske zbornice, ki naj se sprejme po osnutkih ljubljanske in zagrebške zbornice za trgovino, obrt in industrijo.

Upoštevajoč dejstvo, da so ravno te gospodarske panoge najbolj zainteresirane na državnih gospodarskih vprašanjih in je tudi obratno dobrobit državnega gospodarstva tesno vezana z delovanjem zbornic, naj se z zakonom zagotovi sodelovanje delegatov zbornic pri reševanju vseh gospodarskih problemov v tu- in inozemstvu. Zakon naj uredi tudi sistem za skupno delovanje in zvezzo vseh gosp. zbornic v državi.

Velik prebitek pretečenega proračunskega leta.

Državni dohodki v pretečenem proračunskega leta so bili predvideni na 7.801 milijon dinarjev, znašali pa so skupno 8.246 milijonov dinarjev v gotovini in 218 milijonov dinarjev na vplačanih davčnih zaostankih z boni. Prebitek na računu proračunanih državnih dohodkov znaša tedaj skupno nad 663 milijonov dinarjev, kakršna številka od ujedinjenja naprej še ni bila izkazana.

Obresti za kredite pri Poštni hranilnici znižani.

Poštna hranilnica je znižala obrestno mero za lmbardna posojila od 8% na 7%. Poleg tega je dovolila povišanje za posamezna lombardna posojila na obveznice za vojno škedo od 300 na 320 dinarjev.

P. A. B. znižala obrestno mero kreditom.

Privilegirana agrarna banka je znižala obrestno mero za posojila za 1 1/2%, dasiravno dela samo z napetostjo 2 do 3 1/2 %. Kdaj znižajo obrestno mero privatna bančna podjetja, ki seveda ne delajo s tako nizko napetostjo?

Tudi Državna hipotekarna banka znižala obrestno mero

za lombardna posojila od 8 na 7% od 1. junija naprej.

Po širnem svetu.

Iz Mednarodne trgovske zbornice.

V sredi junija prinče zborovati v Berlinu konferenca o pogonski sili (premog, bencin, olje, izkoriščanje vodopadov itd.).

Dne 27. junija pa zboruje v Parizu svet Mednarodne trgovske zbornice in bo razpravljal o položaju na tržiščih ter o gospodarski depresiji v Evropi in o programu za bodočo konferenco podunavskih držav.

Obeh konferenc se udeleže tudi delegati naših trgovskih zbornic.

Mednarodna konferenca dela.

Dne 10. junija prične zasedati v Ženevi 14. konferenca dela, ki se bo bavila z vprašanjem prisilnega dela in delovnega časa privatnih nameščencev ter rudarjev.

Naša delegacija je sestavljena iz 11 oseb.

Radij na Kavkazu.

Vokolici Groznega na Severhem Kavkazu so o prilikri vrtanja za petrolejem naleteli na plasti, ki so tako bogate na radij, da utegnejo napraviti popolen prevrat v industriji in trgovini tega dragocenega rudninskega proizvoda.

Gospodarski položaj Romunije.

Po lanski dobrni letini je padec cen poljskih pridelkov občutno vplival na rumunsko zunanjo trgovino, ker je poleg tega naletela tudi na razne izvozne neprilike, vsled česar se je izvoz za prva dva meseca letos znižal na vrednost 3.622, uvoz pa na 4.432 milijonov lejev. Bilanca za prva dva meseca je tedaj zaključena z znatno pasivo 810 milijonov lejev. Mnogo žitnih zalog je še vedno neprodanih in se poleg tega letos pričakuje še ugodnejša žetev, kar bo gotovo porod novemu padcu cen, ki bi utegnil vplivati tudi na naše žito, ker je Rumunija navezana na ista žitna tržišča. Pretečeni teden pa je odkupila Italija znatne množine, kar je pretečo nevarnost nekoliko ublažilo. V toku pa so pogajanja za nove velike nakupe za Italijo.

Rumunija ukinila izvozno carino za pšenico in nafto.

V Rumuniji je bila doslej uvedena izvozna carina za pšenico in nafto. Ker pa je vlada uvidela, da izvozna carina one-mogoča konkurenco rumunskih produktov v inozemstvu, je to carino sedaj ukinila.

Stanje setve na Poljskem

je po poročilih poljskega kmetijskega urada dobro, zlasti rž in pšenica obeta dober pridelek, da se računa z 15—20% boljšim uspehom kot je prinesla lanska žetev.

Čehoslovaška - konsument za zelenjavno.

Da je Čehoslovaška dober lupec za zelenjavno, priča madžarsko statistično poročilo o izvozu zelenjave na Čehoslovaško, ki je znašal pretečeno leto skoraj 20.000 ton.

Poljedelstvo v Rusiji.

Ruska statistična poročila o stanju poskvov pričajo, da se je obdelalo letos komaj polovica za obdelavo določene zemlje. Nekaj več uspeha se je doseglo v kolektivni ekonomiji, kjer dosega obdelana ploskev 60% načrtoma predvidene, zato pa je tem manjša na privatnih posestvih.

Pred povisanjem carin za živino v Česlaviji.

Po zvišanju agrarnih carin na žito in moko je v toku razpravljanje o zvišanju uvoznih carin za živino in meso. Socialisti se bore, da dosežejo pri carinskih tarifah vsaj zagotovilo, da se s tem meso ne bo podražilo, kar jim bo tudi uspelo, kot kažejo novi načrti.

Poljska za povisanje mesnega izvoza.

V Gdansku se je odločila poljska vlada zgraditi velike klavnice in hladilnice, da na ta način poveča izvoz mesa v zapadno-evropske države po morskem potu.

Tudi Madžarska znižala diskont.

Madžarska Narodna banka je znižala diskontno mero za $\frac{1}{4}\%$ na $5\frac{1}{2}\%$.

Francija povišala žitno carino.

Na splošno nezadovoljnost vseh ostalih gospodarskih krogov je Francija zopet ugodila agrarjem ter zvišala carino na žito za nadaljnih 35 frankov, tako, da znaša sedaj 80 frankov, dočim je še pred letom znašala le 30 frankov.

Monopol na vžigalice v Grčiji.

Grška vlada je odstopila švedskemu vžigaličnemu trustu monopol na vžigalice proti posojilu enega milijona funтов šterlingov po 6%.

Mednarodni kongres žitnih trgovcev.

Te dni je pričel v Budimpešti zborovati mednarodni kongres žitnih trgovcev, katerega se udeležuje okoli 500 delegatov iz 15 različnih držav.

Švedski vžigalični trust v Turčiji.

Švedski vžigalični trust je ponudil Turčiji 7% posojilo v višini 30 milijonov dinarjev in zahteva za to monopol na vžigalice za dob 50 let.

Naraščanje brezposelnosti na Ogerskem.

Statistično poročilo za marec izkazuje 21.000 brezposelnih, t. j. za 430 več kot v februarju in za 4.831 več kot lanskog let ob tem času.

Konkurzi na Ogerskem.

V mesecu marcu je bilo zabeleženih na Madžarskem 39 novih konkurzov in 220 prisilnih poravnjav. Število konkurznih in poravnalnih slučajev se je nasprati februarski statistiki povečal za 35.

Trgovina s hmeljem.

Zadnje dni se je trgovina s hmeljem v Vojvodini nekoliko razšivela ter je bilo prodano 40 meterskih stotov v ceni od 100—200 dinarjev.

Stanje nasadov je najboljše.

Tudi v Žatcu je povpraševanje po hmelju veliko, in se je plačeval po 700 do 800 Kč za 50 kg. Žateško poročilo o nasadih veli, da so utrpeli veliko škodo vsled hroščev.

Madžarsko - turška trgovinska pogodba.

Podpisu trgovinske pogodbe Turčije z Nemčijo je 1. t. m. sledil v Angori podpis trgovinske pogodbe z Madžarsko.

Padanje cen na debelo v Avstriji.

Vedno nazadujoči indeks cen v Avstriji se je te dni zopet znižal od 119 na 118 v veletrgovini, dočim so industrijski proizvodi še na starih cenah.

Svobodna cena reški industriji ni prinesla koristi.

Povodom obiska upravnega sveta italijanske zveze industrijalcev na Reki je predsednik reških industrijalcev izjavil, da ustvaritev svobodne cene na Reki reški industriji ni prinesla nobenih pričakovanih koristi ter zaprosil, naj se upravni odbor pri vladi v Rimu zavzame, da se uresničijo želje reških industrijalcev.

Češka znižala diskont.

Čehoslovaška narodna banka je znižala diskontno mero od 5% na 4%. Tudi češka industrija in trgovina se mora boriti z visoko obrestno mero kreditov privatnih bank, vsled česar se opaža občutno nazadovanje v industrijskih podjetjih ter naraščanje brezposelnosti.

Švedski parlament proti žitni carini.

Švedski parlament je odbil vladni predlog za povišanje carine na žito, vsled česar bo vrla najbrž morala odstopiti.

Tržna poročila.

Cene banaškim vinom.

Pridelek iz leta 1928 se nudi po Din 1'80 do Din 2'50, lanska vina imajo do 11 stopinj cena Din 2'20 do Din 2'70, močnejša Din 2'80 do Din 3'25. Lanski pridelek je skoraj popolnoma razprodan. Letošnje stanje vinogradnikov obeta še boljše letino.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Cena srebru še vedno pada.

Pričakovanje, da se bodo cene srebra po znatnih padcih ustalile, se ni uresničilo, marveč so cene na londonski borzi pretečeni teden zopet nazadovale za 13,5% ter je srebro danes najcenejše v zadnjih sto letih in tudi ni izgleda na dvig cen.

Cene Žita na budimpeštanski borzi

so še pretečeni teden nekoliko navzgor vsled ugodnih vesti iz New Yorka. Pšenica je poskočila v terminskih kupčijah za 0,47, rž pa za 0,75 Pengő.

Baker zopet nazaduje.

Dočim so cene bakra v prošlem tednu še nenadoma nekoliko navzgor, so ta teden zopet padle na nivo cen pred 14 dnevi, ker se je izkazalo, da so se tedanji nakupi izvršili špekulativnim potom. Pričakovati je še nadaljnega nazadovanja. Tudi kositer in antimon sta nekoliko popustila v ceni, dočim se cene za cink in svinec ostale čvrste.

Cene jaje v nazadovanju.

V sled pokritja potrebe v Nemčiji in velike ponudbe so še cene jajcem nekoliko navzddol ter se prodaja štajersko dobro blago po 70—72,5 par, drugo naše blago po 65—67,5 par. Blago za Salzburg v zaboljih se plačuje 98—100 mark, za Italijo 420—425 lir, pariteta Postojna pa po 390—400 lir.

Cene svinj na Dunaju

so zadnje dni še močno navzddol vsled velikega uvoza iz Nemčije. Nemčija uvaža največ blaga v teži od 110 do 125 kg. Dosedanja avstrijska uvozna tarifa je oproščala carine prašiče za mast v teži od 110 kg naprej, kar so nemški trgovci s pridom izkoristili in s tem škodovali našemu blagu. Po novejših poročilih pa bo Avstrija smatrala za carine prosto blago za mast samo svinje od 150 kg naprej, vsled česar se bo onemogočila nemška konkurenca ter odprto tržišče za naše blago.

ZITO.

Pšenica, bačka: 80 kg, 2% prim., mlevska voznila, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh 257,50—260 din; bačka: 78 kg, 2% prim., mlevska voznila, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh 250 do 252,50; bačka: 77 kg, 2% prim., mlevska voznila, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh 242,50—245 dinarjev.

Rž: 72/73 kg, 2% prim., mlevska voznila, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh 197,50.

Koruza, popolnoma suha: promptna dobava, plačilo v 30 dneh 137,50—140 din. **popolnoma suha:** dobava meseca junija, plačilo v 30 dneh 142,50—145 din.

Ječmen, bački ozimni: 66/66 kg 167,50 do 170 din; bački ozimni: 62/63 kg 162,50 do 165 din.

Oves, bački: navadna voznila 180—185 dinarjev.

Moka, pšenična 0 g: feo wagon Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačilo po prejemu blaga 400—405 dinarjev.

Lesni trg.

Pogoji za dobavo hrastovih pragov.

Obenem z razpisi dobav za hrastove pragove je železniška direkcija tudi izdala nove predpise o prevzemu, licitaciji in plačilu teh dobav, katere primašamo v glavnih potezah, da poučimo o njih naše čitatelje.

Direkcija je dolžna prevzeti blago v desetih dneh po prejemu naznanila, da je partija za prevzem pripravljena.

Oddajalec mora zložiti blago v križnih skladih po 80—100 komadov na suhem terenu.

Ako dobavitelj ne odda pogojenih množin v določenem roku, mu zapade kavcijsa in jamči poleg tega za škodo še s celim svojim premoženjem. V slučaju, da je dobavitelj prejel od direkcija podaljšavo dobavnega roka, mora plačati od vsakih 1000 dinarjev vrednosti prolongirane dobave po 2 Din, kar predstavlja ogromne letne obresti v višini 73%.

Pragovi se dobavljajo v dimenzijah 260×16×26 ter se tolerira 3 cm na dolžini in širini, vendar pa se odračuna za to 15%.

Plačila se imajo izvršiti 30 dni po prevzemu partie, ako je dogovorjeno plačilo za vsako prevzeto partie zase, če ne, zapade plačilo šele po prevzemu cele dobave.

Država si pri dobavi pridržuje pravico, da zamore zahtevati še 10% več blaga po isti ceni.

Proti nekaterim teh odredb se je pritožil Savez industrijev gozdnih proizvodov, vendar se morajo dobavitelji na te glavne odredbe ozirati.

Neumestnost malih dražb v državnih gozdovih.

Pod tem naslovom kritizira »Jugoslovenski Lloyd« sistem malih dražb lesa v državnih gozdovih, katerih namen je bil, dati bližnjemu prebivalstvu možnost da krije lastne potrebe po lesu v manjših količinah iz državnih gozdov. Vsled tega so se gotovi gozdniki kompleksi razdelili v manjše skupine za izsekavo in potem okoličanom v malih partijah prodajale potom dražb za nižjo ceno, ker so bili trgovci pri tem izključeni. Dognano pa je, da se je večina kupovalcev okonišala s temi ugodnostmi ter kupovala les ne za lastno potrebo, marveč ga je prodajala z dobičkom raznim lesnim trgovcem. List zahteva popolnoma upravičeno, da se od dražiteljev zahteva dokaz, da je kupljeni les namenjen izključno le za njihovo lastno potrebo.

Dobave.

Večje množine lesa nabavi 10. in 11. t. m. Delavnica državnih železnic v Mariboru.

III. odelek zavoda za izradu vojne odeče v Zagrebu rabi 8000 desk za postelje do 13. t. m.

Pogoji pri Zbornici T. O. I.

Za znižanje lesnih prevoznih tarif.

Savez lesnih industrijev in trgovcev v Zagrebu je naslovil na prometnega ministra spomenico, v kateri želi, da se železniške prevozne tarife znižajo pri držih vsaj za 20%, pri rezanem lesu vsaj za en razred niže, ker bi bile take tarife še vedno višje kot lani pred 6. aprilom. Poleg tega prosi savez, naj se znižajo tarife tudi za druge vrste lesa

in popusti na skladniških prostorih vsaj 10 Din pri kv. m na najemnini. Upati je, da bo prometni minister tem upravičenim željam ustregel.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Položaj na borzi je še vedno mlačen. Sklepi so razmeroma majhni. Cene so še ostale na isti višini.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Trami: 8/8 4 m 500 kom., 5 m 200 kom., 6 m 150 kom.; 11/11 4 m 200 kom., 5 m 300 komadov, 6 m 300 kom., 7 m 200 kom.; 11/13 5 m 1000 kom., 6 m 1000 kom., 7 m 300 komadov; 13/16 4 m 100 kom., 5 m 250 kom., 6 m 400 kom., 7 m 250 kom., 8 m 150 kom., 9 m 50 kom., 10 m 20 kom., 11 m 10 kom.; 21/27 10 m 10 kom., 11 m 5 kom. — Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

Trami uso Trst: 8/11 4 m 300 kom., 5 m 300 kom.; 11/14 4 m 200 kom., 5 m 200 kom., 6 m 250 kom., 7 m 200 kom.; 11/13 6 m 100 kom., 7 m 100 kom., 8 m 150 kom.; 13/16 6 m 30 kom., 7 m 50 kom., 8 m 50 kom. — Cena franko Sušak pristanišče. — Ponudbe se prosi čimpreje.

1 wagon brsta, I., zdrav, suh, v debelinah 45, 50, 60. — Cena franko vagon meja Postojna tranzit.

Bukova metlišča: 27 × 27, od 1— do 1·10 m dolžine. — Cena franko meja Postojna.

Trami: 50 komadov 18/24 cm od 5 m, 30 komadov 18/24 cm od 6 m, 50 kom. 18/24 cm od 10 m; dobava takojšnja z navedbo cene franko vagon nakladalna postaja.

Jelove deske: ca. 1000 m³, III., 18 mm, v širinah od 16 do 40 cm, media 25 cm, blago mora biti ostrorobo, paralelno, očeljeno s tolaranco do 1 cm konicitete, eksportna roba.

Mešana bukova in gabrova drva, suha, 1 m dolžine, se rabi več vagonov. — Cena franko vagon meja Postojna tranzit.

Bosanski oreh, od 70 cm srednjega premera naprej, isti mora biti črne kvalitete.

Več vagonov bukovih metlišč, 27 × 27 mm, dolžina od 1— do 1·10 m. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Več vagonov bukovih hlodov, od 2·20 m dolžine naprej, od 26 cm srednje širine naprej in ne preko 55 cm širine, kvaliteta I., II., z nekaj III., blago sveže. — Cena naj se glasi franko vagon Podbrdo tranzit.

50.000 komadov hrastovih železniških pravgov in sicer: I. polovica kvantuma v dimenzijah 16 × 16 × 26 × 260 cm; II. polovica kvantuma v dimenzijah 16 × 15 × 25 × 260 centimetrov. — Cena naj se glasi franko vagon meja Jesenice ali franko vagon Spielfeld.

Letve in polmorali: ca. 10 cm³ od 28/58 mm, ca. 10 m³ od 38/78 mm; vse ostrorobo, očeljeno, popolnoma zdravo, ravno in belo, suho, I., II., III., vezano, z navedbo cene franko vagon nakladalna postaja.

Jelkove deske: 210 m³ ostrorobih, paralelnih in sicer: eno tretjino samo I. in dve tretjini II., vse 4 m dolžine, od 17 do 36 cm širine, medija 22 do 24 cm, v sledečih dimenzijsah: 21 m³ 12 mm, 90 m³ 24 mm, 24 m³ 38/48 mm, 51 m³ 18 mm, 24 m³ 28/34 mm. — Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna ali franko prihod Trst.

Tesan ali rezan les, ca. 50 m³: 30 m³ 8 do 9 m dolžine, 23×23 do 25×25 cm debeline; 10 m³ 9·50 do 10 m dolžine, 25×25 do 27×27 cm debeline; 10 m³ 10·50 do 13 m dolžine, 25×25 do 27×27 cm debeline; blago ne sme biti konično, ampak enakomerne debeline (v vrhu kakor spodaj enako). Cena franko vagon Podbrdo ali Postojna tranzit.

Schichtov Radion pere sam!

Varuje perilo.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

Uradni tečaj Prosti tečaj

	Din	Din
1 angleški funt	274·80	275·—
1 amerikanska dolar	56·55	56·54
1 avstrijski šiling	8—	7·98
1 belga	7·90	7·89
1 bolgarski lev	—·41	—·41
1 češkoslovaška krona	1·68	1·68
1 francoski frank	2·22	2·22
1 grška drahma	—·73	—·73
1 hol. goldinar	22·77	22·77
1 italijanska lira	2·97	2·97
1 kanadski dolar	56·25	56·25
1 madžarski pengő	9·90	9·89
1 nemška marka	13·52	13·50
1 poljski zlot	6·34	6·35
1 rumunski lej	—·3360	—·33
1 švicarski frank	10·959	10·96
1 španska peseta	6·91	6·90
1 turška lira zlata	247·—	247·—
1 zlati frank	10·959	10·96
1 turški pijaster	—·27	—·27
1 argentinski pezos	21·65	21·65
1 danska krona	15·13	15·13
1 švedska krona	15·17	15·17
1 norveška krona	15.13	15.13

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirja: Vojna škoda promptno 432—433, 7 % Blairovo posojilo 85·75, 8 % Blairovo posojilo 96·50 do 97, investicijsko posojilo, 87·50 do 88 agrarne obveznice 54·50, tobačne srečke 45— ponudba, 7 % posojilo Državne hipotekarne banke 84·87 do 85·25.

Stanje državnih papirjev je čvrsto.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanska kreditna banka 125, Prva hrvatska štedionica 910—915, Kreditni zavod 175, Združene papirnice Vevče 130, Ruše 270 do 280, Strojne tovarne 75, Narodna banka 8325, Trboveljska premogokopna 435 do 437, Union 196 do 197, Kranjska industrija 288.

Tudi pri privatnih papirjih ni nobenih znatnih sprememb.

Motovoz Grosuplje.

Novi konkurzni in poravnalni zakon.

(Nadaljevanje.)

Upniški odbor, ki ga izvoli v slučaju potrebe zbor upnikov, sestoji iz 3—5 oseb in enakega števila namestnikov. Člani upniškega odbora se lahko izvolijo tudi ako niso upniki prezadolženca. Upniški odbor ima pravico in dolžnost nadzirati poslovanje in biti v pomoč konkurznemu upravitelju ter za svoj trud prejema samo povračilo stroškov in le v izjemnih, od sodišča naročenih posebnih poslih tudi posebno nagrado z ozirom na obseg poslov in doseženi uspeh. Člani upniškega odbora so odgovorni upnikom za vso škodo, ki bi nastala zaradi njih nerednosti in nepravilnosti ter jih sme konkurzni sodnik v slučajih kršitve obsoditi na globo do 1000 Din.

Upniški zbor sklicuje in vodi konkurzni sodnik v posebnih slučajih na predlog upravitelja, ali vsaj dveh upnikov, katerih terjatve dosegajo vsaj četrtino skupnih terjatev ter je zbor sklepčen, ako sta navzoča najmanj dva upnika, predstavljaljajoča vsaj eno četrtino prijavljenih terjatev. Zbor upnikov sklepa z absolutno večino glasov, ki se izračuna po znesku terjatev onih upnikov, ki so navzoči, razen v izjemnih slučajih.

Ugotovitev konkurzne mase.

Prezadolženec je dolžan predložiti sodišču točen račun svojega premoženja, ki ga preizkusi konkurzni upravitelj, odnosno ga sam sestavi, ako tega ni storil prezadolženec.

Ako se prezadolženec upira dajati upravitelju za poslovanje potrebna pojasnila, ali če se brani položiti razdetno prisego, ga sme sodnik pustiti privesti siloma in odrediti po zaslijanju zpora upnikov tudi njegov pripor do šestih mesecev.

Ugotavljanje terjatev.

Upniki so dolžni prijaviti svoje terjatve, tudi če o njih že teče pravda, konkurznemu sodišču v dveh izvodih in v njih navesti znesek terjatve ter činjenice, na katere se terjatev opira, kakor tudi vrstni red, ki naj se terjatvi prizna in označiti dokazila ter jih

priložiti v dvojnem prepisu. Inozemski upniki morajo določiti v tuzemstvu poblaščenca, kateremu se vročajo sodni sklepi, sicer ga določi sodnik na upniškovo nevarnost in strošek.

Resničnost obstoja prijavljenih terjatev in tudi njihov vrstni red se ugotovi na podlagi poslovnih knjig in dokazil na ugotovitvenem naroku ter se smatra obstoj za ugotovljen, ako ga je priznal konkurzni upravitelj. Prezadolženčeve prerekanje se sicer vpiše v zapisnik, na konkurz pa nima pravnega učinka.

Za prepozno došle prijave terjatev odredi sodnik poseben ugotovitveni narok na stroške zakasnjenih upnikov. Za pravdo glede prerekanih terjatev je pristojno konkurzno sodišče.

Razdelitev mase.

Po poplačanju zahtevkov upravitelja konkurzne mase in upniškega odbora ter prvenstvenih terjatev prične konkurzni upravitelj s poplačevanjem konkurznih upnikov po zaslijanju upniškega odbora in s privoljenjem sodnika. V navadnih slučajih sme sodnik odobriti razdelitev mase kakor jo je predlagal konkurzni upravitelj.

Ako obstoje prerekanje terjatve, za katere teče pravda, ali je bila še pravčasno vložena tožba, je pred pričetkom razdeljevanja mase potreba pri sodišču založiti celo sporno vsoto in šele potem pričeti s poplačevanjem upnikov po dolženem ključu.

Ako se je po razdelitvi mase ali tudi že po odpravljenem konkurzu ugotovila nova imovina, jo mora upravitelj mase sporazumno s sodnikom naknadno razdeliti med upnike po odbitku svojih stroškov in odobrene nagrade. Sodišče pa sme take, naknadno ugotovljene zneske prepustiti prezadolžencu, ako je vsota premajhna, da bi se izplačala nje razdelitev.

(Dalje prih.)

Veletrgovci! // Industriji!

Vaša reklama ni popolna, ako ne oglašate v našem listu, ki je najbolj razširjen strokovni organ vaših naj-

Praktični nasveti.

Priprava raznih izvlečkov,

ki se porabljajo za prirejanje različnih likerjev, pa tudi v kuhinji, zlasti za pridobitev tipičnih duhov pri pecivu, je v vsakem gospodinjstvu velike važnosti.

Kavni ekstrakt si prirediš, ako polješ $\frac{1}{2}$ kg zmlete kave s $\frac{1}{4}$ litrom vrele vode, ki naj se počasi preredi skozi zmleto kavo in raztopiš v tem precedku 100 gramov sladkorja. Izvleček zmoreš shraniti v trdno zamašeni steklenici, še boljše pa je, ako ga v plitvi posodi postaviš na štedilnik, kjer je trajna toplota do 50 stopinj Celzija, da izhlapi in se strdi v nekako čokolado, ki jo potem zrežeš na kosce in shraniš neprodušno, zavite v stanijolovem pariju.

Konjakov izvleček dobriš, ako namakaš teden dni 5 gramov olja iz sladkega Janeža, 2–3 grame hrastove skorje in $\frac{1}{4}$ kg suhih češpelj v 2–5 litrih finega špirita. Po enem tednu preredi tekočino ter prideni pet kapljic finega konjakovega olja.

Jagodova esenca se pripravi potom namakanja 1 kg zmletih (močno zmečkanih) jagod in 2 gramov vijoličnih korenin v 1 litru finega špirita. Namakaj 14 do 20 dni, na kar izprešaj tekočino skozi gosto platno ter preredi skozi kemično čisti (filtrirni) papir in shrani v zaprti steklenici.

>Tribuna< F. B. L., tovarna dykoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovška cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Tiskovine

ki jih potrebujete v Vašem poslovanju:
Račune, pisemske papirje, memorandume, cenike, naročilnice v blokih, kuverte, etikete ter sploh vse komercijalne tiskovine Vam dobavi hiro in lično iedelane po najnižjih cenah

Tiskarna „MERKUR“ Ljubljana

*Gregorčičeva ulica 23 - Telefon 2552
 Za vodja naročila zahtevajte proračune!*

Vijak tiči trdo v lesu,

da ga ne moremo zviti. Pomagamo si na ta način, da glavo vijaka močno razgrejemo s tem, da pritisnemo nanjo kak primeren kos razbeljenega železa. Kot dober prevodnik toplotne se vijak kmalu razgreje, vsled česar se razširi. Ko se je zopet ohladil, ga lahko izvlečemo brez truda.

Gumijevi predmeti

kaj radi razpokajo, posebno ako stoje izven porabe. Da jih očuvaš pred razpokanjem in da ne postanejo trdi in neelastični, jih vsaj dvakrat na leto namaži z glicerinom.

Barvanje hortenzij.

Te lepe rože zmoremo pobarvati na modro, ako jih zalivamo z vodo, v kateri smo namakali železno pilovino kakih 24 ur. Pred zalivanjem moramo vodo dobro premešati. Iсти uspeh dosežemo, ako dodamo prsti, v katero so hortenzije vsajene, nekoliko železnih opilkov, ali pa potrešemo železne opilke na vrhu okoli rože v polumeru kakih 12 cm, da jo na ta način pokrijemo s tenko plastjo. Seveda ne smemo pozabiti na potrebno zalivanje z navadno, ustano vodo. Ker opilki vsled svoje specifične teže prodirajo vedno globlje, moramo natresanje vsako pomlad obnoviti, sicer eute hortenzija v svoji naravnvi barvi.

Najboljše med najboljšim vrvarskim blagom se izdeluje v **Grosupljem**.

Varstvena znamka garnira za izbrano, neprekosljivo kvaliteto. To je blago, ki bode zadovoljilo Vaše odjemalce, a Vam zagotovilo trajen dober zasluzek, ki ga dajejo le zadovoljni odjemalci. — Poskusite tudi Vi!

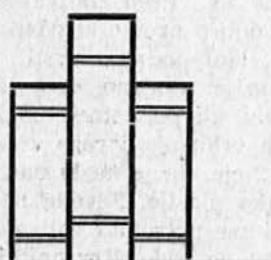
Ali ste poravnali naročnino?

GOSPODJE TRGOVCI!

PRIPOROČAJTE VAŠIM CENJ.
ODJEMALCEM NAŠO PRAVO

KOLINSKO CIKORIJO!

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGOĐNIH CENAH

**KNJIGOVEZNICA
K. T. D.**

V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETROGOVINA R. MIKLAUC, «Pri Škofu», Ljubljana, katera obstaja že preko 60 let in razprodaja na debelo in drobno manufakturno, sukneno in vse v to stroko spadajoče blago, naznanja svojim cenj. odjemalcem, kar tudi vsem gg. trgovcem, ki krijejo svojo zalogu v Ljubljani, da je povečala svoje trgovske lokale v celo prvo nadstropje.

Tvrda drži na zalogi samo blago iz priznano najboljših svetovnih tovarn v veliki izbiri in najnovješih vzorcih; cene so vsled prvoravnih zvez tako ugodne. Zaloga se lahko vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča cenj. občinstvu tvrdka

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“ — LJUBLJANA

Lingarjeva — Medarska ulica — Pred Škofijo

VELETROGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRAŽNE KAVE, MLETIH DIŠAV IN RUDNINSKE VODE

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!